

I demokratis tjänst

Biblioteksplan för Åstorps kommun 2019 - 2023

DNR KFN 2019/24

Beslutad den 19-05-07
av Kultur- och fritidsnämnden

Innehållsförteckning

1	BAKGRUND	3
1.1	ÅSTORPS KOMMUN OCH OMLAND.....	3
1.2	OMVÄRLDSUTBLICK.....	3
1.3	FOLKBIBLIOTEKSVERKSAMHETEN I ÅSTORP.....	3
1.4	SKOLBIBLIOTEKSVERKSAMHETEN I ÅSTORP.....	3
1.5	BIBLIOTEK FAMILJEN HELSINGBORG.....	4
2	STYRDOKUMENTEN	5
2.1	BIBLIOTEKSLAGEN.....	5
2.2	SKOLLAGEN.....	5
2.3	REGIONAL, DELREGIONAL OCH LOKAL STYRNING.....	5
3	ÅSTORPS KOMMUNS BIBLIOTEKS AMBITIONER	6
3.1	DEMOKRATI OCH FRI ÅSIKTSBILDNING.....	6
3.2	LITTERATUR OCH LÄSLUST.....	6
3.3	UPPTÄCK KULTUR.....	6
3.4	LIKVÄRDIG TILLGÅNG.....	6
4	STRATEGISKT VIKTIGA FÖRUTSÄTTNINGAR	7
4.1	KOMPETENSFÖRSÖRJNING.....	7
4.2	AKTUALITET, RELEVANS OCH FLEXIBILITET.....	7
4.3	ÄNDAMÅLSENLIGA LOKALER OCH FLEXIBEL VERKSAMHET.....	7

1 Bakgrund

1.1 Åstorps kommun och omland

Åstorps kommun är belägen i nordvästra Skåne och har drygt 15 000 invånare. Huvudorten, med störst befolkning, är Åstorp och till kommunerna hör också de mindre tätorterna Kvidinge och Nyvång samt den lite större Hyllinge som är ett centrum för handel. Historiskt, och tack var de geologiska förhållandena, har gruv- och tegelindustri varit stora näringar. Med ett strategiskt läge intill E4:an och riksväg 21 är idag logistik- och handelsföretag stora arbetsgivare. Befolkningen i Åstorp växer och närheten till Helsingborg gör att kommunen enligt SKLs kommungruppsindelning är en så kallad Pendlingskommun nära större stad.

Befolkningen i Åstorp har en förhållandevis hög andel barn- och unga, utbildningsnivån är relativt låg och andelen utrikesfödda hög. Närheten till en större stad som Helsingborg, med ett stort utbud av kulturella aktiviteter och arrangemang, och att Åstorp är en del av Bibliotek Familjen Helsingborg, har naturligtvis inverkan på Åstorps ambitioner och inriktning vad gäller kultur- och biblioteksverksamhet

1.2 Omvärldsutblick

Trender och faktorer i omvärlden som har stor inverkan på inriktningen på kultur- och biblioteksverksamheten är förstas den allt snabbare digitaliseringstakten. Den allt mer rörliga omvärlden gör att beredskapen för att möta behoven från människor från andra länder och kulturer ständigt behöver höjas. Medielandskapet, fake news och trollfabriker som fabricerar och sprider falska nyheter i påverkanssyfte är en utmaning som biblioteken bör anta och hantera. Samtidigt som globala och nationella utmaningar antas så ska lokala förhållanden och förutsättningar beaktas så att biblioteken inte förlorar, utan snarare stärker, sin lokala angelägenhetsgrad.

1.3 Folkbiblioteksverksamheten i Åstorp

Folkbiblioteksverksamheten i Åstorp består av ett huvudbibliotek beläget i centralorten Åstorp samt tre områdesbibliotek belägna i Kvidinge, Hyllinge och Nyvång. Huvudbiblioteket och områdesbiblioteket i Kvidinge är Meröppna. Områdesbiblioteken är integrerade skolbibliotek och fungerar således vissa tider som folkbibliotek och under skoltid som skolbibliotek.

1.4 Skolbiblioteksverksamheten i Åstorp

Samtliga skolor har tillgång till skolbibliotek och biblioteksverksamhetens medarbetare bemannar skolbiblioteken. Kommunens strävan är att skolbibliotekens utbud och tjänster ska vara likvärdig på alla skolor vilket innebär att bemanning och tjänster på de olika enheterna kan förändras efter förutsättningar och behov. Varje skola anpassar och utformar skolbibliotekens service i samråd mellan ansvarig rektor, bibliotekschef, skolbibliotekssamordnare och skolbibliotekarie.

1.5 Bibliotek Familjen Helsingborg

Åstorp är en del av det samarbete mellan 11 nordvästskånska kommuner som utgör Bibliotek Familjen Helsingborg. Bibliotek Familjen Helsingborg erbjuder en arena för fri åsiktsbildning och utveckling i det demokratiska samhället. Bibliotek Familjen Helsingborgs uppdrag är att vara en viktig medspelare i samhällsutvecklingen och säkra framtidens biblioteksverksamhet genom att ta in nya influenser, hålla det positiva varumärket levande och etablera nya funktioner.

Bibliotek Familjen Helsingborgs samarbete ger styrka och energi till både utvecklingsarbete och den dagliga biblioteksverksamheten. Genom samarbetet vill biblioteken ligga i framkant i biblioteksutvecklingen och också fungera som en inspirationskälla.

Verksamheten i Bibliotek Familjen Helsingborg utgår från det kommungemensamma arbetet i Familjen Helsingborg. Ledstjärnan för det gemensamma arbetet är ”Bibliotek Familjen Helsingborg - livskraft i samtiden och framtiden”. Arbetet bedrivs i enlighet med värdegrunden mod, mångfald, möten.

Samarbetet Bibliotek Familjen Helsingborg bygger på en gemensam struktur och ett gemensamt utvecklingsarbete. Genom samarbetet stärks bibliotekens möjlighet att inspirera och främja läsandet, ge tillgång till information och digitala mötesplatser. Detta görs för alla med särskilt fokus på bibliotekslagens prioriterade målgrupper. Därigenom skapas förutsättningar för lärande, upplevelser och delaktighet i det demokratiska samhället.

2 Styrdokumenten

2.1 Bibliotekslagen

Liksom all annan biblioteksverksamhet i Sverige så styrs Åstorps biblioteksverksamhet ytterst av bibliotekslagen. Bibliotekslagens ändamålsparagraf anger att det allmänna biblioteksväsendet i Sverige ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Vidare ska biblioteken främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla och folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, barn och unga, de nationella minoriteterna och personer med annat modersmål än svenska.

2.2 Skollagen

Eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. Rektor har ett särskilt ansvar för att tillse att skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens.

2.3 Regional, delregional och lokal styrning.

Utöver att vara styrd av bibliotekslagen så har biblioteken i Åstorp att förhålla sig till en regional biblioteksplan, Bibliotek Familjen Helsingborgs Verksamhetsplan samt Åstorps kommuns visioner och mål.

3 Åstorps kommuns biblioteks ambitioner

Verksamheten inom Åstorps bibliotek bygger på ett systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete. Årliga verksamhetsplaner med utgångspunkt i beslutade mål och visioner, lokala policys och riktlinjer pekar ut riktningen för verksamheten inom Åstorps biblioteksverksamhet.

Med utgångspunkt i de styrdokument som föreligger formuleras följande ambitioner för verksamheten inom Åstorps biblioteksverksamhet

3.1 Demokrati och fri åsiktsbildning

Åstorps bibliotek ska verka för att alla skall ges möjligheter att delta i samhällets demokratiska samtal. Detta förutsätter tillgång till ett bibliotek med en allsidigt uppbyggd mediasamling som förmedlas på ett aktivt sätt av professionella biblioteksmedarbetare. Relevanta arrangemang och programpunkter skall bidra till att uppnå denna ambition. Att verka för en hög digital delaktighet innefattas naturligt i denna ambition. Skolbiblioteken ska genom integration i skolans ordinarie undervisning förmedla medie- och informationskompetens till alla elever.

3.2 Litteratur och läslust

Biblioteken i Åstorp ska arbeta aktivt, genom sina samlingar, arrangemang och aktiviteter med att väcka läslust och intresse för litteratur som konstform. Främst ska insatser riktas mot barn, unga och äldre samt de med annat modersmål än svenska. Skolbiblioteken ska genom integration i skolans ordinarie undervisning bidra till att stärka elevernas språkliga förmåga. En möjlig utveckling för att lyckas än bättre i denna ambition kan vara etablering av förskolebibliotek.

3.3 Upptäck kultur

Biblioteksverksamheten i Åstorp ska erbjuda ett rikt och varierat utbud av aktiviteter och evenemang. Närheten till en större stad och dess rika kulturutbud innebär att biblioteksverksamheten primärt anlägger fokus på nära kulturupplevelser för barn, unga och äldre. Tonvikt läggs också på en deltagande kultur där mycket aktiviteter syftar till att främja ett eget kulturskapande och utövande.

3.4 Likvärdig tillgång

Biblioteksverksamheten i Åstorp ska vara tillgänglig för alla och alla ska få likvärdig service. Detta innebär inte att resurser fördelas jämnt mellan målgrupper. De som behöver mer uppmärksamhet och resurser för att kunna anses ha fått likvärdig service skall också få det. Resurser fördelas således utifrån de behov som de olika målgrupperna har för att en likvärdighet i service och tillgänglighet skall kunna uppnås.

4 Strategiskt viktiga förutsättningar

I det följande redogörs för ett antal strategiskt viktiga förutsättningar för att biblioteksverksamheten framgångsrikt ska kunna utföra sitt uppdrag.

4.1 Kompetensförsörjning

Rätt kompetens är avgörande för en framgångsrik verksamhet. Biblioteksverksamheten står inför utmaningar då det gäller att rekrytera bibliotekarier, redan nu förmärks en brist i yrket och så kommer det med all sannolikhet att förbli inom överskådlig framtid. Med hänsyn tagen till bibliotekens nuvarande och kommande uppdrag och den rådande rekryteringssituationen bör det finnas en öppenhet för att rekrytera andra relevanta kompetenser. Att behålla duktiga medarbetare kommer att vara viktigt och kontinuerlig kompetensutveckling, god arbetsmiljö och goda arbetsförhållanden är en förutsättning för att lyckas med detta.

4.2 Aktualitet, relevans och flexibilitet

Biblioteksverksamheten behöver i hög grad gå i takt med sin samtid. Ett relevant och aktuellt mediebestånd, modern teknisk och digital infrastruktur och förmåga att ställa om verksamheten utifrån nya förutsättningar och uppdrag kommer att vara centralt.

4.3 Ändamålsenliga lokaler och flexibel verksamhet

Biblioteksverksamhet är inte längre synonymt med en eller flera biblioteksbyggnader- eller lokaler. Verksamheten skall vid varje tillfälle bedrivas där det med utgångspunkt i uppdrag, målgruppers behov och förutsättningar är mest lämpligt. Detta kan innebära exempelvis på en fritidsgård, friluftsbadet, ishallen eller kanske ett popup bibliotek på järnvägsplattformen.